

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/321/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115220145
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8115220145.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: Y. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., v konaní zastúpený JUDr. Jánom Garajom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 137, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, IČO: 00166481, v konaní o náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, takto

rozhodol:

I. Žalobu v časti nemajetkovej ujmy a finančného zadosťučinenia vo výške 3.000 EUR **z a m i e t a .**

II. Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu Okresnému súdu Bratislava I. dňa 18. 3. 2014, ktorá bola tunajšiemu súdu doručená podaním dňa 29. 7. 2015, sa domáhal na žalovanom náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 EUR a nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 EUR a náhrady trov konania.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 26. 11. 2009 bolo vyšetrotateľom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva policajného zboru Prešov, vznesené obvinenie, ČVS: ORP-708/1-OVK-2009, pre trestný čin zločinu znásilnenia podľa § 199 v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, ods. 2 písm. b/ zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len Trestného zákona) v jednočinnom súbehu so zločinom sexuálneho násillia podľa § 200 ods.1, ods.2 písm. b/ Trestného zákona. Na základe oznámenia vydal vyšetrotateľ Okresného riaditeľstva policajného zboru Úradu justičnej a kriminálnej polície Prešov, ČVS: ORP-708/1-OVK-PO-2009 dňa 26. 11. 2009 uznesenie o vznesení obvinenia, následne bola dňa 10. 5. 2010 Okresnou prokuratúrou v Prešove podaná obžaloba, avšak žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 24. 5. 2011 sp.zn. 32T/55/2010 v plnom rozsahu oslobodený spod obžaloby. Okresný prokurátor podal voči rozsudku odvolanie, ktoré prokurátor dňa 26. 7. 2011 vzal späť, o čom vydal Okresný súd Prešov uznesenie zo dňa 28. 7. 2011. Tým bolo konanie právoplatne skončené.

3. Keďže žalobca nespáchal trestný čin, pre ktorý bol stíhaný, celé trestné konanie bolo neopodstatnené. Nezákonným zásahom do práv, právom chránených záujmov žalobcu bola spôsobená škoda v majetkovej, ako aj nemajetkovej sfére a vznikol nárok na reletárnu náhradu tejto ujmy. Na obhajobu v tomto trestnom konaní vynaložil finančné prostriedky. Uviedol, že nezanedbateľným bol aj zásah do sféry jeho osobnostných práv. Tým, že voči jeho osobe bolo nespravodlivo vedené trestné konanie, došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti jeho osoby ako ohrozeniu jeho doteraz dobrého mena povesti ako človeka. Trestným konaním bola mu spôsobená vážna psychická trauma v dôsledku zníženia a znehodnotenia jeho osobnosti. Skutočnosti súvisiace s trestným konaním mali za následok poškodenie jeho dobrého mena rokmi budovaného. Žalobca mal za nepochybné, že trestným konaním došlo k

nezákonnému zásahu do práv a právom chránených záujmov, čím mu bola spôsobená škoda tak majetkovej ako aj nemajetkovej sfére podľa § 5 ods. 1 a § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov. Žalobca uviedol, že z dôvodu uvedenej škody podal dňa 14. 1. 2013 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov. Predmetnú žiadosť Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vybavilo písomnosťou zo dňa 14. 1. 2013 tak, že vec postúpilo na vybavenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky dňa 3. 4. 2013. Generálna prokuratúra listom zo dňa 5. 4. 2013 žalobcu informovala, že o prerokovaní nároku na náhradu škody bude písomne vyrozumený. Nakoľko nedošlo k uspokojeniu nároku na náhradu škody, a to ani sčasti príslušným orgánom na základe žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, preto žalobca v súlade s ustanovením § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov sa domáha, aby o nároku žalobcu rozhodol súd.

4. Keďže žalobca označil za žalovaného Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, súd zasielal žalobu spolu s výzvou na vyjadrenie sa k žalobnému návrhu Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky.

5. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky sa k žalobnému návrhu vyjadrilo tak, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 18. 1. 2013 postúpilo Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky ako príslušnému orgánu na vybavenie uvedenej žiadosti v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 a § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. s poukazom na to, že v danej trestnej veci prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru a následne podal obžalobu príslušnému súdu, mal teda zato, že nie sú splnené zákonné predpoklady na to, aby orgánom konajúcim v mene štátu bolo Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Na základe tohto vyjadrenia podal právny zástupca žalobcu návrh na vstup ďalšieho účastníka konania a ktorého označil ako žalovaného v 2. rade Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, o tomto návrhu rozhodol Okresný súd v Bratislave I. uznesením zo dňa 5. 12. 2014 č.k. 17C/110/2014-45 (č.l.sp. 45). Následne žalovaný v 2. rade pri svojom v prvom úkone vzniesol námietku miestnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava I. a tento súd následne v rámci preskúmania opodstatnenosti námietky mal zato, že k vydaniu rozhodnutia, ktorým mala byť spôsobená škoda a žalobcovi došlo v obvode Okresného súdu Prešov a z uvedených dôvodov vyhodnotil námietku ako opodstatnenú a vec postúpil na ďalšie konanie tunajšiemu súdu dňa 29. 7. 2015.

6. Po ustálení orgánu konajúceho v mene štátu s poukazom na novelu č. 412/2012 Z. z. na súd uzavrel, že ide o Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky a táto sa vo veci vyjadrila a namietala, že vo veci nebolo vydané žiadne rozhodnutie prokuratúry, ktoré by bolo možné označiť za nezákonné. Pokiaľ ide o námietku orgánu, ktorý má konať v mene štátu, tu súd poukazuje na to, že posúdenie oprávnenia zastupovať štát v súdnom konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. majú procesný charakter (charakter procesných ustanovení pre účely súdneho konania vyplýva z ustanovenia § 21 ods. 4 prvá veta O.s.p., podľa ktorého za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitným zákonom alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa predpisu). Novela vykonaná zákonom č. 412/2012 Z. z. nemá prechodné ustanovenia, všetky ustanovenia (vrátane procesných) je preto potrebné aplikovať od okamihu ich účinnosti právnej úpravy v znení účinnom od 1. 1. 2013 (žaloba bola podaná dňa 18. 3. 2014), preto bolo potrebné vychádzať aj v predmetnej veci vo vzťahu k určeniu orgánu oprávneného konať za štát vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v znení novej právnej úpravy účinnej od 1. 1. 2013.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a výsluchom svedkyne Kataríny Karakaja, oboznámením so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku (č.l.sp. 5-6), uznesením Okresného súdu Prešov 32T/55/2010-289 zo dňa 28. 7. 2011 (č.l.sp. 7-8), rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 32T/55/2010-267 zo dňa 24. 5. 2011 (č.l.sp. 9-13) vyjadrením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 19. 11. 2014 (č.l.sp. 28-32), oznámením o odstúpení žiadosti zo dňa 26. 3. 2013 (č.l.sp. 43 - 44), uznesením vo veci 17T/110/2014 Okresného súdu Bratislava I., vyjadrením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 22. 6. 2015 (č.l.sp. 53 - 54), upovedomením o postúpení veci sp.zn. 17C/110/2015 (č.l.sp. 69 - 70), vyjadrením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 16. 9. 2015 (č.l.sp. 76 - 81), vyjadrením generálnej prokuratúry zo dňa 24. 11. 2015 (č.l.sp. 84 - 86), vyúčtovaním odmeny advokáta zo dňa 1. 8. 2011, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 10. 10.

2012, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 18. 12. 2009 a príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 2. 3. 2010, príjmovým pokladničným dokladom na sumu 5.500 EUR zo dňa 5. 8. 2011, čestným prehlásením T. L. zo dňa 22. 3. 2016 o zapožičaní finančných prostriedkov, zo spisu tunajšieho súdu 32T/55/2010 v časti prípravného konania sťažnosťou z č.l. spisu 7, plnou mocou z č.l. spisu 12, zápisnicou z výsluchu žalobcu zo dňa 26. 2. 2010 z č.l. spisu 15-18, zápisnicou z výsluchu žalobcu zo dňa 8. 3. 2010 z č.l. spisu 19-25, z výsluchu T. L. zo dňa 4. 3. 2010 z č.l. spisu 36-43, zápisnicou z výsluchu Y. L., žalobcu, zo dňa 26. 3. 2010 z č.l. spisu 44-49, zápisnicou z výsluchu T. Q. W. z č.l. spisu 57-59 zo dňa 19. 3. 2010, z výsluchu T. Q. X. zo dňa 19. 3. 2010 z č.l. spisu 60-62, záznamom vyšetrovateľa zo dňa 19. 4. 2010 z č.l. spisu 151, ďalej zo spisu súdneho konania súd oboznámil s návrhom na vykonanie dokazovania zo dňa 10. 6. 2010 z č.l. spisu 166, zápisnicou o verejnom zasadnutí zo dňa 12. 7. 2010 z č.l. spisu 171-173, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 16. 8. 2010 z č.l. spisu 176-189, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 6. 9. 2010 z č.l. spisu 192-202, úradným záznamom o vyhotovení kópií zamestnancom tunajšieho súdu pre Y. T. L. a substitučnou plnou mocou z č.l. spisu 128-129, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 27. 9. 2010 z č.l. spisu 211-215, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 13. 5. 2011 z č.l. spisu 256-258, zápisnicou o hlavnom pojednávaní zo dňa 24. 5. 2011 z č.l. spisu 261-265, vyúčtovaním odmeny advokáta zo dňa 1. 8. 2011 a kópiami príjmových pokladničných dokladov zo dňa 10. 10. 2012, 18. 12. 2009 a 2. 3. 2010, a ostatným obsahom spisu, pričom vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 12C/321/2015-111 zo dňa 14. 6. 2016 tak, že vtedajšiemu žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom majetkovej ujmy sumu 2.390,28 EUR, v prevyšujúcej časti žalobu uplatnenú titulom majetkovej ujmy zamietol, žalovanému v 1. rade (teraz už len žalovaný) bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 3.000 EUR a v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá, vo vzťahu k vtedajšiemu žalovanému v 2. rade žalobu v celom rozsahu zamietol.

8. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca aj žalovaný o ktorých rozhodol súd druhej inštancie a rozhodol rozsudkom zo dňa 19. 10. 2017 č.k.17Co/186/2016-165 tak, že potvrdil rozsudok vo výroku: I. o povinnosti žalovaného v 1. rade zaplatiť žalobcovi majetkovú ujmu 2.390,28 EUR, o zamietnutí v prevyšujúcej časti žaloby nad sumu 3.000 EUR ako nemajetkovej ujmy a zrušil rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku III. o priznaní nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 EUR a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súd druhej inštancie uložil súdu opätovne sa zaoberať nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, o tomto nároku po dostatočne zistených skutkových okolnostiach rozhodnúť po zodpovednom právnom posúdení. Súd druhej inštancie uviedol, že všetky tieto okolnosti uvedené v rozsudku v bode 12. svedčia o tom, že síce žalobca utrpel ujmu v nemajetkovej sfére, ale zatiaľ spochybňuje, že na jej náhradu nepostačí len samotné konštatovanie porušenia práva nezákonným rozhodnutím štátu vedeného trestného stíhania voči žalobcovi, ale je dôvodné priznanie nemajetkovej ujmy. Takýto záver nemá podklad vo vykonanom dokazovaní a uviedol, že bol v odvolacom konaní nepreskúmateľný. Preto vzhľadom na to, že rozhodnutie prvoinštančného súdu nebolo dostatočne odôvodnené skutkové a právne dôvody boli v rozpore, uviedol, že skutkový stav nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a právne závery, že sú v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi pred prvoinštančným súdom, odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než, v tejto časti rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Procesný súd následne vyzval strany sporu k označeniu prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, na čo písomne strany sporu nereagovali.

10. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu sa vo veci na pojednávaní vyjadril a uviedol, že nemali za potrebné a efektívne nejakým zvláštnym spôsobom oznamovať prostriedky procesného útoku, nakoľko žiadne nemajú. Uviedol však, že sa s obsahom rozhodnutia odvolacieho súdu oboznámili a tento právny názor považujú za, do istej miery excesný, vo vzťahu k judikatúre, ktorá je známa. Je zrejme že v prípadoch nemajetkovej ujmy nemožno klásť na dokazovanie rovnaké nároky, ako napr. pri preukazovaní škody, ktorú je možné objektivizovať. Podľa ich názoru žalobca osobne, ako aj svedkyňa, dostatočným spôsobom sa vyjadrili k tomu, aké dôsledky malo, nedôvodné, trestné stíhanie na prežívanie a na osobný život žalobcu, v celom rozsahu na tieto dôkazy výsluchmi odkázal a podľa ich názoru boli plne postačujúce pre rozhodnutie vo veci tak, aby súd priznal aj náhradu nemajetkovej ujmy. Naďalej, zotrval na návrhu, v navrhovanej výške.

11. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť, mal zato, že v danom prípade postačuje samotné konštatovanie porušenia práva ako dostatočné zadostučinenie. Poukázal na to, že v danej právnej veci nedošlo k ujme žalobcu takej závažnosti a následkov v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení, aby túto bolo potrebné odškodniť v peniazoch. Žalobca nepreukázal, aby ochladnutie jeho vzťahu k deťom bolo spôsobené jeho trestným stíhaním. Jeho vzťah k deťom sa oslabil až po ukončení trestného stíhania, čo potvrdila aj svedkyňa W. W., a to v dôsledku ovplyvňovania matkou detí.

12. Vo veci súd mal zistený tento skutkový stav, ktorý bol opísaný už aj v prvom rozsudku č.k. 12C/321/2015-111 zo dňa 14. 6. 2016.

13. Uznesením Okresného riaditeľstva policajného zboru, úradu justičnej a kriminálnej polície Prešov ČVS: ORP-708/1-OVK-PO-2009 zo dňa 26. 11. 2009, bolo vznesené obvinenie proti žalobcovi za trestný čin zločinu znásilnenia, podľa ustanovenia § 199 v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, ods. 2 písm. b / zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len trestný zákon), v jednočinnom súbehu so zločinom sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona.

14. Zo spisu tunajšieho súdu 32T/55/2010 mal súd zistené, že žalobca dňa 8. 12. 2009 si zvolil právneho zástupcu JUDr. Jána Garaja, aby ho obhajoval v predmetnej trestnej veci.

15. Dňa 14. 5. 2010 podal okresný prokurátor obžalobu na obvineného žalobcu pre skutok kvalifikovaný ako zločin znásilnenia podľa ustanovenia § 199 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona.

16. Rozsudkom vo veci vedenej pod sp.zn. na tunajšom súde 32T/55/2010-267, právoplatným dňa 26. 7. 2011, bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátorky okresnej prokuratúry Prešov, sp.zn. 1Pv 698/09 pre skutok ako je vyššie uvedené.

17. Listom zo dňa 14. 1. 2013 žalobca preukázal, že bolo oslovené Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky žiadosťou o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody (č.l.sp. 5- 6). Súd má za to, že v danom čase žalobca postupoval správne a bolo na danom ministerstve postúpiť žiadosť príslušnému orgánu. Pokiaľ samotné orgány štátu, ktoré majú tento zastupovať, sa nevedia zhodnúť na tom, ktorý z nich to má byť, nemôže ísť toto na ľarchu žalobcu, pretože by mohlo ísť o odmietnutie spravodlivosti, pokiaľ by súd pri označení orgánu konajúceho za štát v prípade, že o tom nemajú jasno ani orgány štátu ktoré prichádzajú do úvahy, zamietal žalobu len z tohto dôvodu. V zásade však zákonodarca predvídal kolíziu názorov a práve ustanovenie § 4 ods. 1) písm. l rieši túto situáciu tak, že určuje, že príslušný orgán je ten, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

18. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 32T/55/2010 mal súd zistené, že právny zástupca žalobcu prevzal plnú moc dňa 8. 12. 2009 na obhajobu v trestnom konaní žalobcu pre trestný čin zločinu znásilnenia v štádiu pokusu až do právoplatného skončenia trestnej veci .

19. Žalobca vo veci predložil príjmové pokladničné doklady, a to znejúci na sumu 5.500 EUR zo dňa 5. 8. 2011, zo dňa 18. 12. 2009 znejúci na sumu 1.500 EUR, zo dňa 10. 10. 2012 znejúci na sumu 500 EUR, znejúci na sumu 2.500 EUR zo dňa 2. 3. 2010.

20. Podľa čestného prehlásenia matky žalobcu, v mesiaci august v roku 2011 požičala synovi sumu 4.000 EUR za účelom úhrady odmeny obhajcovi.

21. Žalobcovi bola jeho obhajcom účtovaná odmena za úspešnú obhajobu podľa ustanovenia § 5 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ako paušálna odmena za úplné vybavenie veci alebo súboru vecí (č.l. sp. 92) v celkovej výške 10.000 EUR.

22. Žalobca vo veci uviedol, že sumu 10.000 EUR poukázal vtedajšiemu svojmu právnomu zástupcovi v trestnom konaní. Počas trestného konania od začiatku tvrdil, že je nevinný. Pokiaľ ide o uplatňovanú nemajetkovú ujmu uviedol, že nikto nemôže pochopiť, čo zažil a nejde o konanie konané posledné tri roky, ale v podstate ide o vec, ktorá trvá sedem rokov. Počas trvania samotného trestného konania stratil

zákazky, podnikal v stavebníctve a následne bol psychicky na tom tak zle, že nebol schopný vykonávať svoju prácu, nehovoriac o dôvere vo vzťahu k ľuďom, pre ktorých vykonával tieto práce. Mal obavy. Jeho zlá finančná situácia viedla k tomu, že momentálne je vedená exekúcia na rodinný dom, ktorý si sám postavil a ďalšie finančné problémy, ktoré sa na to naviazali. Prestala mu veriť rodina a aj keď sa ukázalo v trestnom konaní, že je nevinný, pozerajú na neho ako na násilníka, pričom taký nikdy ani nebol. Bývalá manželka sa mu vyhrážala, že ho dostane pod most, po roku ju aj žiadal, aby sa všetko vyriešilo, dal jej, čo chcela, avšak situácia sa takto vyvíjala. V podstate v súčasnosti má družku, s ktorou žije a s ktorou má aj dieťa a toto mu psychicky pomáha. Celé trestné konanie mu zničilo život. Finančné prostriedky, ktoré za týchto 7 rokov požaduje v tomto konaní, oproti tomu, kde mohol byť, sú zanedbateľné. Tieto peniaze žiada len preto, aby sa mu vrátili finančné prostriedky, ktoré zaplatil za právnu pomoc a následne tie finančné dlhy, ktoré mu vznikli pre trestné konanie, ktoré bolo vedené. V ďalšom poukázal na to, že došlo k zmenám v správaní jeho detí, uviedol, že spočiatku bolo všetko v poriadku, aj keď nežili spolu, následne, keď bolo podané trestné oznámenia a začaté trestné stíhanie, deti boli ovplyvnené zo strany matky a tieto skutočnosti spôsobili to, že došlo k zmenám v ich správaní vo vzťahu k nemu. Dcéra, ktorá bola mladšia v tom čase, bola úplne závislá aj od vôle matky.

23. Vo veci súd vypočul súčasnú družku žalobcu ako svedkyňu W.Í. W., s touto žalobca vedie spoločnú domácnosť a majú spolu majú jedno dieťa. Svedkyňa uviedla, že v priebehu roku 2009 sa spolu začali stretávať a následne sa presťahovala do C.. V tom čase už prebiehalo trestné konanie. Samotné trestné konanie ovplyvňovalo ich správanie sa navzájom k sebe, trestné konanie ovplyvňovalo aj ich plánovanie budúcnosti, ktorú v podstate neplánovali, nakoľko netušili, ako to celé dopadne. Toto ovplyvnilo prácu žalobcu aj rodinný život. Žalobca bol ustavične napätý, to sa zhoršovalo pred každým pojednávaním, bolo obtiažne s ním komunikovať mal žalúdočné problémy. Veľmi ani v okolí nerozprávali o tom, čo sa deje, tak, aby z toho nemal žalobca ďalšie nejaké nadväzujúce problémy. Čo sa týkalo najbližšej rodiny táto bola presvedčená, že dôjde k oslobodeniu žalobcu. Žalobca bol obmedzený pri výbere zamestnania, mal možnosť zamestnať sa v zahraničí, čo však musel odmietnuť pre prebiehajúce trestné konanie. Svedkyňa potvrdila, že správanie detí žalobcu, pochádzajúcich z manželstva s poškodenou, bolo spočiatku celkom dobré, následne však aj, keď sa skončilo trestné konanie, prestali k nim chodiť a nechodia ani v súčasnosti išlo o ovplyvňovanie zo strany matky detí, teda o samotné dôvody trestného oznámenia, následne trestného konania, deťom bolo podsúvaná informácia, že otec je násilnícky typ.

24. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2004 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

25. Podľa § 4 zákona č. 514/2004 Z.z.

(1) Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods.1, koná v mene štátu

a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak, 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2)

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru, 3)

c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ colnej správy alebo poverený colný orgán,

d) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu,) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak v dôsledku nesprávneho prebratia smernice európskej únie alebo ak v dôsledku nedodržania lehoty určenej na jej prebratie vznikla škoda pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy,

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

g) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ním vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jeho nesprávnym úradným postupom,

h) Národná banka Slovenska, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom, verejnoprávna inštitúcia, záujmová samospráva alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom, Národná rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom, Súdna rada Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia ňou vydaného alebo ak škoda bola spôsobená jej nesprávnym úradným postupom, orgán príslušný podľa písmen a) až j), u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15), ak ku škode došlo v oblasti verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov verejnej moci; ak žiadosť bola podaná na viacerých príslušných orgánoch, ten orgán, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

(2) Ak nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

(3) Ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

26. Podľa § 5 ods. 1 zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

27. Podľa § 6 ods. 1 zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

28. Podľa § 15 ods. 1 zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

29. Podľa § 16 ods. 1 zákona, zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

30. Podľa § 17 zákona č. 514/2004 Z. z.

(1) Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

(3) Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

31. Podľa § 17 ods. 3 zákona <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2952415-2952418&f=2>> sa výška náhrady nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

a) Prihliadnuť na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; to znamená vziať do úvahy vek, zdravotný stav, zrejme aj sociálnu situáciu, teda to, či je rodičom, či žije v

manželstve, či je zamestnaný, či bol trestaný a k jeho odsúdeniu možno prihladiť (odsúdenie je/nie je zahladené), doterajšiu povesť poškodeného atď. V rámci tohto kritéria by mal byť premietnutý aj spôsob prežívania trestného stíhania poškodeným.

b) Prihladiť na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo; znamená vziať do úvahy osobitné okolnosti, za ktorých k trestnému stíhaniu, či k väzbe došlo (napr. okolnosti zatknutia, vznesenia obvinenia), status poškodeného v spoločnosti v danom čase a pod. Toto kritérium sa však prelína s inými kritériami (napr. závažnosť následkov).

c) Prihladiť na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; znamená zohľadniť následky na osobnosti poškodeného v súkromnom živote (napr. dopad na fungovanie jeho manželstva, zníženie dôvery v jeho čestnosť medzi osobami tvoriacimi jeho súkromnú sféru). Tu však nemožno vychádzať z toho, že iba v prípade, ak sa najbližší poškodeného v dôsledku stíhania, väzby, či dĺžky trestného stíhania, od poškodeného odvrátili, je preukázaný následok v súkromnom živote. Naopak, významným je to, že napr. vykonávaním väzby je rozvíjanie súkromných (rodinných) vzťahov poškodeného značne obmedzené či znemožnené, či znemožnený jeho intímny život, rozvoj záujmov a pod.

d) Prihladiť na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení; to znamená zohľadniť následky napr. stíhania či väzby v živote obvineného v rámci spoločnosti, zamestnania, v procese vzdelávania, zmenu pohľadu spoločnosti na neho a pod.

32. Uvedené kritériá sú konštruované na princípe objektivizácie následkov pre osobnosť, ktorých miera sa má prejaviť v spoločnosti či rodine, sú obdobné kritériám vypracovaným rozhodovacou praxou a teóriou pri degradácii osobnosti v prípadoch zásahov do cti, povesti a dôstojnosti (najmä hromadnými informačnými prostriedkami). Tento prístup však zákonodarca zvolil bez zohľadnenia toho, že ujma na pozitívach osobnosti v dôsledku vedenia trestného stíhania skončeného inak než právoplatným oslobodením, v dôsledku väzby, obmedzenia osobnej slobody, či zbytočných prieťahov v trestnom konaní, sa primárne prejavuje v súkromí obvineného a či na jeho cti (povesti u spoluobčanov) alebo postavení v spoločnosti. To je zrejme základný nedostatok tejto právnej úpravy. Následky pre osobnosť obvineného - spôsobené vedením trestného stíhania skončeného inak než právoplatným oslobodením, väzbou, obmedzením osobnej slobody, či zbytočnými prieťahmi v takomto trestnom konaní - vznikajú bez ohľadu na to, či sa o týchto okolnostiach dozvie spoločnosť. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch by mala byť určovaná práve s ohľadom na mieru negatívneho ovplyvnenia psychickej sféry jednotlivca. Hodné odškodnenia je totiž práve (duševné) utrpenie, ktoré nevinný obvinený prežil v priebehu trestného stíhania či väzby. Je nesporné, že iba subjektívne prežívanie ako zásah do osobnosti (obvineného) nemôže byť jediným kritériom určenia miery a intenzity zásahu, avšak objektivizácia následkov môže byť vykonaná v dokazovaní aj inak než posudzovaním toho, ako sa v dôsledku nezákonného obvinenia či väzby zmenil pohľad spoločnosti na obvineného.

33. Pokiaľ ide o prístup k dôkaznému bremenu, zo súdnej praxe vyplynulo, že v týchto prípadoch sa musí zohľadňovať, že porušenými sú najvútornejšie hodnoty osobnosti jednotlivca, jeho súkromie, rodinné väzby, a satisfakcia má zmierniť prežitý stres, pocit bezmocnosti, narušenie viery v spravodlivosť, neistotu, úzkosť.

34. Spravidla listinnými dôkazmi žalobca preukazuje základné charakteristiky skutočností, v príčinnej súvislosti s ktorými ujma vznikla. Tieto sa vo svojom komplexe nachádzajú v trestnom spise týkajúcom sa vedenia trestného stíhania. Z neho je zrejme dĺžka konania, trvanie a okolnosti vznesenia obvinenia. Možno z neho zistiť osobné charakteristiky žalobcu v čase vedenia trestného stíhania (vek, sociálne postavenie, rodinný stav, majetkové pomery, zamestnanie, zdravotný stav a pod.). Súdna prax v konaniach o ochranu osobnosti, ktorých predmetom bol zásah do súkromia (na rozdiel od zásahov do cti, povesti a dôstojnosti, postupom času prehodnocuje potrebný rozsah dokazovania s ohľadom na povahu zásahu v porovnaní so zásahmi do cti, povesti a dôstojnosti, a v praxi začína byť rozhodované o výške náhrady nemajetkovej ujmy - bez vykonania širokého dokazovania - s poukazom na to, že pri zásahoch do súkromného a rodinného života sú následky reálne predstaviteľné.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky v obdobnej veci konštatoval: (...) zákon ustanovuje jedinú podmienku priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je splnená vtedy, keď sa nemateriálne zadosťučinenie nezdá postačujúce. Porušenie práva na súkromie sa odlišuje od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti (...) difamačný následok zásahu však nie je jediným právne akceptovateľným prejavom (jedinou právne relevantnou formou

prejavu) závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach. Ak došlo k zásahu do súkromia, nie je procesnou povinnosťou dotknutej osoby preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jej vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti.⁹⁹⁾ Toto rozhodnutie poukazuje práve na rozdielnosť následkov zásahov do cti a dôstojnosti na jednej strane a do súkromia na strane druhej, čomu zodpovedá aj odlišný prístup k dokazovaniu.

36. Vnútorne pocity krivdy či bezmocnosti, ktorým je jedinec vystavený po relatívne dlhší čas, sú nepochybne hodné odškodnenia, prakticky je však problémom dokazovať ich rozsah.

37. Miera dôkaznej povinnosti, kladená na žalobcu pre unesenie dôkazného bremena, musí byť však prakticky splniteľná. Pritom nie je pochybné, že vedenie trestného stíhania, či zbytočné prietahy predstavujú vždy neoprávnený zásah do osobnosti obvineného, ktorého mieru možno ustáliť s poukazom na obsah trestného spisu, a to použitím všeobecných znalostí súdu o prejavoch ich následkov na osobnosti človeka. Napr. v rozhodnutiach Najvyšší súd Českej republiky uviedol: Náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť na kompenzáciu stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku neprimerane dlho vedeného konania uvrhnutý a v ktorej bol udržiavaný. Ide teda o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a rozsah sú ako rozhodné skutočnosti ťažko preukázateľné, aj preto by bolo nadbytočné zisťovať ich prostredníctvom výsluchu účastníka (Rč. 58/2011), či psychologickými alebo psychiatrickými posudkami.¹⁰³⁾ Hoci bez ďalšieho pre posúdenie satisfakcie za neprimeranú dĺžku trestného konania nie je rozhodujúci jeho výsledok,¹⁰⁴⁾ o to intenzívnejšie sa následok takéhoto trestného konania prejavuje v prípadoch, ak trestné konanie skončilo inak, než právoplatným odsúdením.

38. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 účinného od 1. 7. 2004.

39. Aj keď zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam, ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa trestné stíhanie začína, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť, resp. nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

40. Nakoľko bol žalobca právoplatne oslobodený spod obžaloby podľa ustanovenia § 285 písm. a/ Trestného poriadku rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 24. 5. 2011 v predmete trestného stíhania pre zločin znásilnenia podľa ustanovenia § 199 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa ustanovenia § 14 Trestného zákona v jednočinnom súbehu zo zločinu sexuálneho násillia podľa ustanovenia § 200 ods. 1 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, je na strane štátu daná zodpovednosť za škodu, ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím v súlade s ustanovením § 5 a 6 zákona č. 514/2003 Z. z., a to v rozsahu upravenom týmto zákonom.

41. V zmysle ustanovenia § 17 citovaného zákona sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk.

42. Náhrada škody zahŕňajúca náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, už bola právoplatne priznaná rozsudkom č.k. 12C/321/2015-111 zo dňa 14. 6. 2016 právoplatným v tejto časti dňa 6. 11. 2017.

43. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. s uvedením, že trestné konanie, bolo nespravodlivo vedené a došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti jeho osoby ako ohrozeniu jeho doteraz dobrého mena a povesti ako človeka

44. Súd vo veci rozsudkom č.k. 12C/321/2015-111 zo dňa 14. 6. 2016 priznal nemajetkovú ujmu 3.000 EUR a v prevyšujúcej časti zamietol žalobu. V zamietajúcej časti nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 6. 11. 2017 a v časti priznanej nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 EUR, súd druhej inštancie rozsudok

súdu prvej inštancie zrušil a v rozsudku uviedol, že sa zaoberal dôvodnosťou odvolacích námietok žalovaného (vtedy žalovaného 1. rade) a považoval tieto za dôvodné.

45. Uviedol, že nemajetkovú ujmu, rovnako ako aj škodu, respektíve majetkovú ujmu, je možné priznať len v prípade, pokiaľ je daná priama príčinná súvislosť so vznesením obvinenia, vedením trestného konania a samotným oslobodzujúcim rozsudkom. Uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdil, že jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňuje okrem iného tým, že mal vážne obavy pred tým, že mu hrozil trest odňatia slobody v zmysle obžaloby v trvaní 7 až 15 rokov tieto okolnosti vyplývajú priamo z obžaloby a zo skutkovej podstaty trestného činu a táto okolnosť sama o sebe u každého človeka spôsobuje stres, traumy a obavy pred tým, že bude musieť, pokiaľ mu bude preukázaná vina, takýto trest vykonať. Súd druhej inštancie uviedol, že táto okolnosť sama osebe je dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy už aj s poukazom na to, že od počiatku žalobca v rámci trestného konania tvrdil svoju nevinu. Súd však uviedol, že z obsahu spisového materiálu nie je možné zistiť, že v súvislosti s obžalovaným za trestný čin sexuálneho násillia, bol žalobca vystavený spoločenskému odsúdeniu. Uviedol, že z obsahu výpovede svedkyne bolo zistené, že v okolí o tom nerozprávali, čo sa deje, aby z toho nemal žalobca ďalšie nadväzujúce problémy z toho súdu druhej inštancie konštatoval, že v okolí žalobcu nemalo a vedení trestného konania voči žalobcovi informácie, a preto tvrdenie súdu prvej inštancie o spoločenskom odsúdení nebolo jednoznačne preukázané. Rovnako ani konštatovanie, že trestné konanie po dobu dlhšiu ako 2 roky zvýraznilo negatívne dopady. Druhoiňštančný súd uviedol, že nebola preukázaná ani žiadna ujma nemajetkovej sfere v profesionálnom živote žalobcu. Pokiaľ ide o vzťah žalobcu k deťom, súd druhej inštancie konštatoval, že svedkyňa uviedla, že vzťahy medzi žalobcom a deťmi boli na začiatku ešte celkom dobré deti boli u neho na prázdninách, a teda počas trestného stíhania žalobca udržiaval s deťmi kontakt a až následne, keď sa skončilo trestné konanie, deti k nim už nechodia. Z toho uzavrel, že vzťah medzi žalobcom a maloletými deťmi nebol narušený priamo vedením trestného stíhania, respektíve nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi tým, že deti k žalobcovi prestali chodiť v dôsledku trestného stíhania žalobcu. Tieto okolnosti teda svedčia o tom, že síce žalobca utrpel ujmu nemajetkovej sfere, ale sa tým spochybňuje, že na jej náhradu nepostačuje len samotné konštatovanie porušenia práva nezákonným rozhodnutím štátu, vedením trestného stíhania voči žalobcovi, ale je dôvodné priznanie nemajetkovej ujmy.

46. Súd druhej inštancie uviedol, že tento záver nemal podklad vo vykonanom dokazovaní a teda skutkové a právne závery boli v priamom rozpore, odvolací súd zrušil rozsudok prvoinštančného súdu a uložil opätovne sa zaoberať nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, o tomto nároku po dostatočne zistených skutkových okolnostiach rozhodnúť po zodpovednom právnom posúdení.

47. Súd prvej inštancie vo veci vykonal všetky navrhované dôkazy.

48. Súd je v sporovom konaní viazaný skutkovými tvrdeniami žalobcu a nie je povinný z listín pripojených v návrhu zisťovať skutkové tvrdenia a nahrádzať tak povinnosť tvrdenia žalobcu.

49. Postup súdu nižšej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, a to len na základe vlastného uváženia, je neprípustným postupom, ktorý narúša princíp právnej istoty. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/12/2016)

50. V zrušujúcom rozhodnutí súd druhej inštancie zrozumiteľne vysvetlil, že skutkové a právne dôvody boli v rozpore a konštatovaný skutkový stav nemal oporu vo vykonanom dokazovaní, napriek tomu žalobca nenavrhol pre prípadné neúplné zistenie skutkových okolností v merite veci, ďalšie vykonanie dokazovania. Súd prvej inštancie teda poukazuje na vyslovený názor odvolacieho súdu, ktorým je viazaný, že skutkové okolnosti, ktoré už boli zistené, svedčia o tom, že žalobca síce utrpel ujmu nemajetkovej sfere, ale postačuje samotné konštatovanie porušenia práva nezákonným rozhodnutím štátu vedeného trestného stíhania voči žalobcovi, zamietol preto nárok žalobcu na priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 3.000 EUR.

51. Podľa § 251 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523251'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

52. Podľa § 255 ods. 2 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523255'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

53. Podľa § 262 ods.1CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

54. Podľa § 262 ods. 2 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523262'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. V konaní mal plný úspech žalovaný, avšak žalovanému žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.